

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర రోడ్డు రవాణా సంస్థ

నం. OP2/581(2)/2023-MED

వైస్ చైర్మన్ & మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ వారి కార్యాలయం,

ఆర్టీసీ హౌస్, విజయవాడ-13.

సర్క్యులర్ నం. 03/2023-యం.ఇ. డి, ది.01.02.2023

Sub: HSD KMPL పెంచుటకు తీసుకోవలసిన చర్యలు - Reg.

Ref:- 1. సర్క్యులర్ నం. 19/2007 - యం.ఇ. డి, ది.17.09.2007.

2. సర్క్యులర్ నం. 14/2011 - యం.ఇ. డి, ది.30.05.2011.

3. సర్క్యులర్ నం. 12/2019 - యం.ఇ. డి, ది.08.08.2019.

ఉపోద్ఘాతం:

మన సంస్థలో సంవత్సరానికి 117 కోట్ల కిలోమీటర్లు ఆపరేట్ చేసేందుకు గాను 23 కోట్ల లీటర్ల డీజిల్ కొనుగోలు చేస్తున్నాము. ఇందుకు గాను మనం సాలీనా 2229 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేస్తున్నాము. ఇది ట్రాఫిక్ ఆదాయంలో 43%. లీటరు డీజిల్ రేటు 1 రూపాయి పెరిగితే మన సంస్థ పైన సాలీనా 23 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెరుగును. గత రెండు ఆర్థిక సంవత్సరముల కాలములో ఒక లీటరుకు డీజిల్ రేటు రూ.86.36 (01.04.2021) నుండి రూ.115.33 (01.04.2022) కు పెరిగినది. అనగా ఒక సంవత్సరములో రూ.28.97 పెరిగినది. దీనిమూలంగా మన సంస్థ పైనా 348 కోట్ల రూపాయలు అదనంగా భారం పడినది. ప్రస్తుతం లీటరు రేటు రూ.98.28(16.01.23) గా వున్నది. అనగా ప్రస్తుత కె. యం.పి.ఎల్ 5.21 ప్రకారం ప్రతి కిలోమీటరుకు రూ. 18.86 ఖర్చు అవుతున్నది.

ఈ పరిస్థితులలో కె.యం. పి.ఎల్ పెంచి సంస్థకు ఆర్థిక భారము తగ్గించుటకు కృషి చేయవలసిన బాధ్యత మనందరిపైనా వున్నది. ప్రస్తుతం కార్పోరేషన్ కె. యం.పి.ఎల్ 5.21 గా వున్నది. దీనిని మరో 10 పాయింట్లు (5.21 నుండి 5.31 వరకు) పెంచినట్లయితే మనం సంవత్సరానికి 42 కోట్ల రూపాయలు ఆదా చేయవచ్చును.

ఈక్రింద తెలిపిన విధముగా సంస్థలోని ప్రతి ఒక్కరు వారి వారి బాధ్యతలను నిర్వర్తించినట్లయితే కె.యం.పి.ఎల్ తప్పక పెంచవచ్చును. డీజిల్ ఆదా చేయడానికి తీసుకోవలసిన చర్యలు విపులంగా అనేక సర్క్యులర్స్ ద్వారా తెలుపబడినవి. అందరి సౌలభ్యం కొరకు ఆయా సర్క్యులర్స్ ద్వారా తెలుపబడిన సూచనలు క్రోడీకరించి క్రింద ఇవ్వబడినవి.

A. టెక్నికల్ మెజర్స్ (మెకానికల్ సిబ్బంది చేయవలసిన పనులు);

I. ప్యూయల్ సిస్టం :

1. ఇంజను ఐడ్లింగ్ స్పీడ్ ఎక్కువ అయితే కె. యం.పి.ఎల్ బాగా తగ్గుతుంది. కాబట్టి షెడ్యూల్-III లో ఐడ్లింగ్ సెట్టింగ్ చేయాలి..
2. డీజిల్ ఫిల్టర్లను నిర్ణీత గడువులో తప్పనిసరిగా మార్చాలి, లేనిచో ఇంజను పికప్ లోపము వస్తుంది. కాబట్టి డ్రైవర్ అనవసరముగా ఏక్సిలేటర్ తొక్కటం వలన కె.యం.పి.ఎల్ తగ్గుతుంది.
3. ఏక్సిలేటర్, బ్రేక్ మరియు క్లచ్ పెడల్స్ ను మంచి స్థితిలో ఉంచాలి. అవసరమైతే స్ప్రింగ్స్ మరియు పెడల్ బుష్ లను మార్చాలి. డ్రైవర్ కాలి మడము ఉంచడానికి వీలుగా పెడల్స్ ముందు ఒక పీటను ప్రతి బస్సులో అమర్చాలి. తద్వారా డ్రైవర్ ఏక్సిలేటర్ ను సున్నితముగా అవసరమైనంత మేరకు నొక్కటానికి వీలు అవుతుంది.
4. షెడ్యూల్ - IV లో ఇంజెక్టర్ ప్రజర్ చెక్ చేసి అవసరమైతే ఇంజెక్టర్స్ మార్చాలి (BS-IV బస్సులకు బ్యాక్ లీక్ టెస్ట్ చేసి మార్చాలి) మరియు ఎఫ్.ఐ.పీ టైమింగ్, ట్యా పెట్ సెట్టింగ్, ప్లంజర్ లిఫ్ట్ / స్పిల్ కట్ ఆఫ్ సరి చేయాలి.
5. నల్లని పొగ వచ్చు బస్సులలోని లోపాలను తక్షణమే అటెండ్ చేయాలి. ఆలస్యం చేస్తే కె.యం.పి.ఎల్ బాగా తగ్గుతుంది.

II. బ్రేక్ సిస్టం:

1. షెడ్యూల్-III మరియు IV లో బ్రేక్ సిస్టం లోపాలను సరిచేసి బ్రేక్ రోలింగ్, బైండింగ్ లోపాలు మరియు ఎయిర్ లీక్ లు లేకుండా చేయాలి.
2. బ్రేక్ యూనిట్స్ పని తీరు మరియు వాటి ద్వారా లీకేజీ ను ప్రతి షెడ్యూల్ -III మరియు IVలో చెక్ చేసి అవసరమైన బ్రేక్ యూనిట్స్ ను తప్పనిసరిగా మార్చాలి.

III. ట్రాన్సిమిషన్ సిస్టం:

1. క్లచ్ కండిషన్ లోపము వలన బస్సు పికప్ మరియు కె.యం.పి.ఎల్ బాగా తగ్గుతుంది. కాబట్టి షెడ్యూల్-IV లో సర్క్యులర్ లోని సూచనల ప్రకారం క్లచ్ భాగాలను మార్చి సెట్టింగ్ చేయాలి.
2. గేర్ బాక్స్ మిసీ టాప్ మరియు సెలెక్టర్ మెకానిజం లోపాలు వల్ల డ్రైవర్ అసౌకర్యానికి గురై డ్రైవింగ్ మీద ద్రుష్టి సరిగా పెట్టలేడు. తద్వారా కె. యం.పి.ఎల్ బాగా తగ్గుతుంది. కాబట్టి షెడ్యూల్-IV లో సర్క్యులర్ లోని సూచనల ప్రకారం గేర్ బాక్స్ భాగాలను మార్చి సెట్టింగ్ చేయాలి.
3. షెడ్యూల్-IV లో డ్రై హబ్ సెట్టింగ్ తప్పనిసరిగా చేయాలి. హబ్ ను ప్రీ గా తిరిగే విధం గా సెట్ చేయాలి.

IV. స్టీరింగ్ & సస్పెన్షన్ సిస్టం:

1. స్టీరింగ్ లింక్స్ మరియు సస్పెన్షన్ సిస్టం లోపాలు వల్ల డ్రైవర్ అసౌకర్యానికి గురై డ్రైవింగ్ మీద ద్రుష్టి సరిగా పెట్టలేడు. కావున ఈ లోపాలను ప్రతి షెడ్యూల్-III మరియు IV లో పూర్తిగా చెక్ చేసి అవసరమైన పార్ట్స్ ను మార్చాలి.
2. ఎయిర్ సస్పెన్షన్ సిస్టం లోని లెవెలింగ్ వాల్వ్ మరియు ఎయిర్ బెలూన్ లు మంచి స్థితి లో ఉంచాలి. అవసరమైతే వీటిని మార్చాలి. ఈ సిస్టంలో లోపము ఉంటే కె. యం.పి.ఎల్ బాగా తగ్గుతుంది.

V. ఎలక్ట్రికల్ సిస్టం :

1. ప్రతి షెడ్యూల్-III మరియు IV లో బాటరీ, స్టార్టర్, ఆల్టర్నెటర్, హెడ్ లైట్స్ మరియు వైపర్లను పూర్తిగా చెక్ చేసి, అవసరమైన రిపేర్ లు చేసి ఫిట్ చేయాలి. ఈ విధముగా చేయకపోతే కెయంపిఎల్ బాగా తగ్గుతుంది.

VI. ఇతరములు:

1. ఎయిర్ ఫిల్టర్ చోక్ అయితే ఇంజను పని తీరులో తీవ్ర లోపము వస్తుంది. కె.యం.పి.ఎల్ బాగా తగ్గుతుంది. కాబట్టి షెడ్యూల్-II లో ఎయిర్ ఫిల్టర్ సర్వీస్ ఇండికేటర్ చెక్ చేసి లోపము గమనిస్తే అటెండ్ చేయాలి. అవసరమైతే ఫిల్టర్లను మార్చాలి.
2. సైలెన్సర్ చోక్ అయితే ఇంజను పై బ్యాక్ ప్రజర్ ఏర్పడి పిక్ప్ లోపము వస్తుంది. కాబట్టి షెడ్యూల్- III లో సర్క్యూలర్ లోని సూచనల ప్రకారం సైలెన్సర్ క్లీన్ చేయాలి.
3. షెడ్యూల్ - IV లో రేడియేటర్ ఫిన్స్ లోని దుమ్ము క్లీన్ చేయాలి. థర్మోస్టాట్ మరియు రేడియేటర్ క్యాప్ ను పరిశీలించి అవసరమైతే మార్చాలి మరియు కూలింగ్ సిస్టం ను ఫ్లష్ చేయాలి.
4. టైర్స్ లో గాలి తగ్గితే బస్సు సరిగా దొర్లదు. కె. యం.పి.ఎల్ బాగా తగ్గుతుంది. కాబట్టి టైర్స్ లో గాలివత్తిడి లోపాలు లేకుండా చేయాలి.
5. డ్రైవర్ సీట్ సరిగా లేక పోతే డ్రైవర్ అసౌకర్యానికి గురై డ్రైవింగ్ మీద ద్రుష్టి సరిగా పెట్టలేడు. కాబట్టి డ్రైవర్ సీట్ లోపాలను ప్రతి షెడ్యూల్ -III మరియు IV లో చెక్ చేసి సరిచేయాలి.
6. డ్రైవర్ వ్రాసిన లాగ్ షీట్ రిమార్క్స్ ప్రతి రోజు తప్పక అటెండ్ చేయాలి .

B. ఆపరేషనల్ మెజెర్స్ (మేనేజర్స్ మరియు సూపర్వైజర్లు చేయవలసిన పనులు):

1. ప్రతి సర్వీస్ కు డ్రైవర్ ను ఫిక్స్ చేయాలి. డ్యూటీ ఛార్జ్ లోని ఖాళీలను ప్రతి నెల భర్తీ చేయాలి. అలా చేయనిచో సర్వీసులకు డ్రైవర్లు రోట్షన్ అవుతారు. డ్రైవర్లకు రూట్ పై అవగాహన లేకపోతే కె. యం.పి.ఎల్ పై ద్రుష్టి పెట్టలేరు. మేనేజర్స్ మరియు సూపర్వైజర్లు కె.యం.పి.ఎల్ కొరకు కౌన్సిలింగ్ చేయలేరు. తద్వారా రోట్షన్ అయ్యే డ్రైవర్ల కె. యం.పి.ఎల్ తగ్గుతుంది.

2. ప్రతి రూట్ కు మంచి డ్రైవర్ లను వినియోగించి బెంచ్ మార్క్ కె.యం.పి.ఎల్ ఫిక్స్ చేయాలి. రూట్ బెంచ్ మార్క్ కె. యం.పి.ఎల్ సాధించేలా ప్రతి డ్రైవర్ ను ప్రోత్సహించాలి.
3. ప్రతి సర్వీసుకు బస్సును ఫిక్స్ చేయాలి. అలా చేయనిచో సర్వీసులకు బస్సులు రోటేషన్ అవుతాయి. డ్రైవర్ పై నియంత్రణ ఉండదు. తద్వారా కె. యం.పి.ఎల్ తగ్గుతుంది.

C. మేనేజీరియల్ మెజెర్స్ (మేనేజర్స్ మరియు సూపర్వైజర్లు చేయవలసిన పనులు):

1. ప్రతి రోజు తక్కువ కె.యం.పి.ఎల్ తెచ్చిన డ్రైవర్లు మరియు బస్సులను గమనించాలి. ఈ వివరాలు డిపో కంప్యూటర్ నుండి పొందవచ్చు.
2. రూట్ బెంచ్ మార్క్ కె. యం.పి.ఎల్ కంటే తక్కువ తెచ్చిన డ్రైవర్లు ను కౌన్సిలింగ్ చేయాలి. ఆ రూట్ లో మంచి కె.యం.పి.ఎల్ తెచ్చిన డ్రైవర్ల వివరాలను చూపించి అట్టి డ్రైవర్లను కౌన్సిలింగ్ చేయాలి.
3. తక్కువ కె.యం.పి.ఎల్ తెచ్చిన డ్రైవర్ ల లోపాలను ఎస్.డి.ఐ ద్వారా సరి చేయాలి.
4. ప్రతి రోజు అతి తక్కువ కె.యం.పి.ఎల్ తెచ్చిన 10 మంది డ్రైవర్లను మేనేజర్స్ మరియు సూపర్వైజర్లు తప్పనిసరిగా కౌన్సిలింగ్ చేయాలి. వారి సూచనల మేరకు బస్సులలోని లోపాలను సరి చేయాలి.
5. కౌన్సిలింగ్ సమయములో, అనవసరముగా ఏక్సిలరేటర్ ఎక్కువ తొక్కుటం వలన కె. యం.పి.ఎల్ ఎలా కోల్పోతామో ప్రొటెక్ మెషిన్ ద్వారా అవగాహన కల్పించాలి.
6. డ్రైవింగ్ లో జరిగే సాధారణ లోపాలు వల్ల కె. యం.పి.ఎల్ ఎలా కోల్పోతామో, మంచి కె.యం.పి.ఎల్ డ్రైవర్ లు ఎటువంటి పద్ధతులు పాటిస్తారో వివరించాలి.
7. ప్రతి రోజు అతి తక్కువ కె.యం.పి.ఎల్ తెచ్చిన 10 బస్సులను గారేజ్ సూపర్వైజర్లు తప్పనిసరిగా చెక్ చేయాలి. బస్సులలోని లోపాలను వెంటనే సరి చేయాలి.
8. ప్రతి బస్సు యొక్క నెల వారి కె.యం.పి.ఎల్ వివరాలు పూర్తిగా పరిశీలించి, అవసరమైతే ఇతర యూనిట్లను మార్చి బస్సులను పూర్తిగా ఫిట్ కండిషన్ లో ఉంచాలి.
9. ప్రతి డ్రైవర్ యొక్క నెల వారి కె. యం.పి.ఎల్ వివరాలు పూర్తిగా పరిశీలించి, కె. యం.పి.ఎల్ తగ్గిన వారికి ఎస్.డి.ఐ మరియు ట్రైనింగ్ కాలేజీ ద్వారా శిక్షణ ఇవ్వాలి.

D. మోటివేషనల్ మెజెర్స్ (ప్రోత్సాహకాలు) :

1. ప్రతి నెల అత్యధికంగా డీజిల్ ఆదా చేసిన ఇద్దరు డ్రైవర్లకు ప్రతి డిపోలో ప్రోత్సాహక బహుమతి ఇవ్వబడును. - మొదటి బహుమతి రూ. 500, రెండవ బహుమతి రూ. 300.

2. వరుసగా 5 సంవత్సరములు బెస్ట్ కె. యం.పి.ఎల్ అవార్డు సాధించిన డ్రైవర్ కు ఒక ప్రోత్సాహక ఇంక్రిమెంట్, 8 సంవత్సరములు సాధిస్తే రెండవ ఇంక్రిమెంట్ మరియు 10 సంవత్సరములు సాధిస్తే మూడవ ఇంక్రిమెంట్ ఇవ్వబడును.

E. మంచి కె.యం.పి.ఎల్ సాధించుటకు డ్రైవర్ పాటించవలసినవి :

1. ప్రతిసారి బస్సును మొదటి గేర్ లో మాత్రమే మూవ్ చేయాలి. బస్సు వేగము పెంచటానికి అన్ని గేర్ లను క్రమ క్రమముగా వాడాలి. ఇలా చేయనిచో క్లచ్ స్లిప్ అవుతుంది తద్వారా కె.యం.పి.ఎల్. తగ్గుతుంది.
2. సడన్ గా ఏక్సిలరేటర్ ఎక్కువగా తొక్కుటం వలన బస్సు వేగము పెరగదు. డీజిల్ వ్యధా అవుతుంది. మంచి కె. యం.పి.ఎల్ సాధించటానికి ఏక్సిలరేటర్ ను మెల్ల మెల్లగా తొక్కుతూ బస్సు వేగానికి తగిన గేర్ లు వాడాలి.
3. రోడ్ మరియు ట్రాఫిక్ కండిషన్ బట్టి బస్సు వేగాన్ని నియంత్రించాలి. అతి వేగం మరియు తరచుగా బ్రేకింగ్ వలన కె.యం.పి.ఎల్ తగ్గుతుంది.
4. రోడ్ మరియు ట్రాఫిక్ కండిషన్ బట్టి ఏక్సిలరేటర్ ను తక్కువగా తొక్కుతూ వాహన శక్తిని వినియోగించి బస్సును దొర్లించడం వలన మంచి కె. యం.పి.ఎల్ సాధించవచ్చు.
5. రోడ్ కు తగిన వేగం అందుకున్న తర్వాత పవర్ పాయింట్ లో బస్సును నడిపితే అత్యధిక కె.యం.పి.ఎల్ సాధించవచ్చు.
6. బస్సు స్టాప్, స్పీడ్ బ్రేకర్ మరియు రోడ్ మలుపులు గమనించి ఒక పర్లాంగ్ ముందుగానే ఏక్సిలరేటర్ నుండి కాలు తీసి వాహన శక్తిని వినియోగించి బస్సును దొర్లించడం వలన మంచి కె.యం.పి.ఎల్ సాధించవచ్చు.
7. రాప్ డ్రైవింగ్, అతి వేగం, వీలు కానప్పుడు ఓవర్ టీకింగ్ చేయడానికి ప్రయత్నించడం ద్వారా అనవసరపు బ్రేకింగ్ వల్ల కె. యం.పి.ఎల్ ను ఎక్కువగా కోల్పోతాం. కాబట్టి డ్రైవర్లు ఈ అనవసరపు అలవాట్లు మానుకోవాలి.
8. డ్యూటీకి ముందు రోజు తగినంత రెస్ట్ తీసుకొనక పొతే డ్రైవింగ్ పై ఏకాగ్రత లోపిస్తుంది. అందువలన మంచి కె. యం.పి.ఎల్ సాధించడం వీలు కాదు. ఏకాగ్రత లోపిస్తే ప్రమాదాలు జరుగుతాయి. తరువాత చింతిస్తే లాభము లేదు.

డ్రైవరు విధులన్నీ క్రోడీకరించి, ఈ క్రింద తెలిపిన పంచసూత్రాలుగా తెలుపబట్టమైనది:

పంచసూత్రాలు

1. ఏక్సిలరేటర్ ను తన్నినట్లు కాకుండా, తాకినట్లుగా ఇవ్వవలెను.
2. బస్సును తప్పనిసరిగా 1వ గేర్ లోనే మూవ్ చేసి, 2 మరియు 3వ గేర్ లు త్వరితంగా మార్చుకుంటూ, బస్సు టాప్ గేర్ లో నిర్దిష్ట వేగము చేరిన తరువాత ఏక్సిలరేటర్ పెడల్ ను కొద్దిగా వెనుకకు తీసి (నూలు వార) పవర్ పాయింట్ పోజిషన్ లో పట్టుకొనవలెను. 1,2,3 గేర్లు వాహనాన్ని కదుపుటకు, 4,5,6 గేర్లు వేగాన్ని పెంచుటకు ఉపయోగించవలెను.

3. ఏటవాలుగా ఉన్న రోడ్ల పైన మరియు రద్దీగా ఉన్న రోడ్ల కూడలిలో ఏక్విలరేటర్ పెడల్ పై నుండి కాలు పూర్తిగా తీసివేయవలెను.
4. ప్రతి స్టేజి కి మరియు వేగ నిరోధకాలకు ఒక ఫర్లాంగు ముందుగానే ఏక్విలరేటర్ పై నుండి కాలు తీయవలెను.
5. కంటి చూపుని బ్రేక్ గా వాడవలెను. తరచూ బ్రేక్ వాడకుండా, అత్యవసమైనపుడే బ్రేక్ వాడాలి.

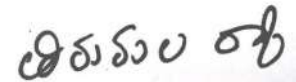
ముగింపు:

ఒకే జిల్లాలోని డిపోల మధ్య కె. యం. పి.ఎల్ తేడా 10 పాయింట్ల కంటే ఎక్కువ వున్నది. కొంతమంది డ్రైవర్లు, రూట్ సరాసరి కంటే 20 పాయింట్లు తక్కువ కె.యం.పి.ఎల్ సాధిస్తున్నారు.

డిసెంబర్ 2022 మాసాంతం వరకు కె.యం.పి.ఎల్ పరిశీలిస్తే, విశాఖపట్నం జిల్లా టార్గెట్ కంటే 12 పాయింట్లు, ఏ.యస్.ఆర్ జిల్లా టార్గెట్ కంటే 13 పాయింట్లు అత్యధికముగా పడిపోయినవి. కేవలం కె.యం.పి.ఎల్ పైన నే కిలోమీటరుకు ఏ .యస్ .ఆర్ జిల్లా 68 పైసలు మరియు విశాఖపట్నం జిల్లా 53 పైసలు కిలోమీటరుకు అదనంగా ఖర్చు చేస్తున్నాయి.

వివిధ జిల్లాల మధ్య కె. యం.పి.ఎల్ వ్యత్యాసం ఇంతగా ఉండటానికి కారణాలు ముఖ్యంగా ప్రయత్న లోపము మాత్రమే. కొంతమంది డ్రైవర్ లు ఒక రూట్ లో 5.70 కె యం పి ఎల్ సాధిస్తే, అదే రూట్ లో మరొక డ్రైవర్ 5.20 తేవటం మంచిది కాదు. ఈ వ్యత్యాసానికి డ్రైవింగ్ పద్ధతులలోని తేడాల్ కారణం.

కాబట్టి కార్యనిర్వాహక అధికారులు మరియు జిల్లా అధికారులు అందరూ కె.యం.పి.ఎల్ పెంచటానికి పైన ఉదహరించిన అన్ని చర్యలు చేపట్టాలని, తద్వారా సంస్థ కె. యం.పి.ఎల్ 5.30 కి చేరేలా ప్రయత్నించాలని కోరుతున్నాను.

(సిహెచ్. ద్వారకా తిరుమలరావు, ఐ.పి.యస్)

మేనేజింగ్ డైరెక్టర్

ఈ సర్క్యులర్ నకలును ఈ క్రిందివారికి పంపటమైనది.

అందరు ఎగ్జిక్యూటివ్ డైరెక్టర్లకు మరియు ఎఫ్.ఎ & సి.ఎ.ఓ లకు సమాచారం కొరకు.

అందరు జిల్లా అధికారులకు తగు చర్యలు తీసుకొనుటకు.

అందరు డిప్యూటీ చీఫ్ మెకానికల్ ఇంజనీర్లకు తగు చర్యలు తీసుకొనుటకు.

అందరు డిపో మేనేజర్లకు మరియు గ్యారేజీ ఇంచార్జీలకు తగు చర్యలు తీసుకొనుటకు.